

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

In septimam Epistolam de directione Intentionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

xisti. Ostentas eruditionem in illa locorum farragine: sed insanam temeritatem & stultitiam vel ex eo palam ostendis, quod iisdem Patrum & Doctorum testimoniis, ea, quæ adducis, confutentur, quibus eadem apud indoctam plebeculam demonstrare voluisti. Quod demum negas, poenitentiam publicam usum esse abolitam, pro oculis scilicet criminibus (si tamen pro his unquam viguit) eamque Tridentini Decreto renovatam esse scribis; sibilis potius & irrisione, quam alia refutatione aut ratione rejiciendum est. Insanis mi homo, insanis, nimium factionis studium, & plusquam Vatiniarum adversus Jesuitas odium te ad insaniam redigunt: cum Tridentinum sess. 14. cap. 5. expressè habeat, publicam confessionem divino præcepto nunquam fuisse mandatam, nec satis consultè humana aliqua lege præcipi posse, immò secretam confessionem sacramentalem à sanctissimis & antiquissimis Patribus magno unanimique consensu commendatam fuisse, eaque ab initio Ecclesiam usam esse, & modò etiam uti.

Ad horrendam doctrinam Escobarii de nefando crimine descendis, * & ad Bullam Pii V. quæ incipit, *Horrendum*, remissam malitiosè quidem, sed pueriliter exaggeras. Quis unquam Jesuita negavit, crimen illud esse enormissimum, flammis reverè ulticibus expiandum: sed cum illa Bulla tam durum nefas exercens appelleret, haud dubiè vox illa consuetudinem, seu frequentiam significat, ut Doctores observant, Barbosa in c. Clerici de excessu. Prælat. Garcias part. 11. c. 10. n. 198. cum omnibus aliis: licet nemo neget, quin scelerati illi homines propter unum actum possint & debeant de gradu dimoveri, tradique seculari foro puniendi; non tamen vi hujus Bullæ, sed vi, d. cap. Clerici, ut omnes observant cum Farinacio quæst. 148. n. 30. Ad hunc potior degradationis, ut vocant, effectum, requiritur notorietas (sic enim appellant) juris, aut facti, ut patet. Quis enim de gradu deici potest, nisi notus? Denique multi, sique gravissimi auctores tenent, in poenam illam non incurri ante sententiam, quam vulgò dicunt, declaratoriam: quia ista poena non est censura, vel irregularitas, sed mera poena privativa, seu dispositio verbalis late sententia. Ita Suarez de Cens. disp. 13. sect. 4. n. 22. Quaranta in explicatione hujus Bullæ limit. 1. Avila p. 3. disp. 5. dub. 3. Theaurus de poenis Ecclesiasticis p. 2. v. Sodom. c. 1. Nihil ergo Escobarus tam horrendum adduxit. Tu verò bipedum nequissime, turpitudinem istam Sacerdotum cum summa voluptate ita versas, & accumulatas, ut non levis in sacerdotalem dignitatem infamia refundatur: omnes sceleris circumstantias, ut vocant, omnia adjuncta ita colligis, ut tibi cordi esse videantur: tuo pallio Christos Domini tegere debueras, si quæ sparsities inesset: quam tamen, dum publicas, triumphare videris, & reverè exultas in rebus pessimis. Funiculum porrigo, ut scdum & spurcum os, quo tam sceleratam eluviem aspersisti, abstergere possis.

* Pag. 154.

NOTA III.

De occultâ Compensatione.

Hoc loco * Baunium sugillas, eò quod dixerit, famulum, cui alia via non patet, modò scandalum abesse, justâ & occultâ compensatione uti posse. Auctor, qui vestras imposturas collegit, à te citatus *impost. 12.* Baunium ab illa calumnia vindicatur.

* Pag. 150.

dicat: veitram fidem desiderat, cum ipsam quaestionem pro responsione afferatis, quod jam aliâ in collatione Theologia Morali (quæ Burdigalæ, jussu Patris Montaltii, haud ab simili Aquensis Parliamenti, flammis addicta) à vobis factum fuerat. Sententiam demum Baunii communi doctorum calculo donatam, Navarri, Cordubæ, Petri de Navarra, Antonini &c. immò & Patrum suffragio, Terracini, Augustini, &c. instructam esse demonstras: exhibitis scilicet iis conditionibus, quas ipse Baunius cum aliis omnibus præscribit. Ad hunc auctorem remitto.

Ira Elitarum exemplum, & Egyptiorum boni sapientium, infirmate conaris, ac dicis, Hebræos ea jus habuisse, propter acceptas ab Egyptiis impostas. Sed numquid injuriam famulo herus non intulerat, quem justo salario iniquè privat, de quo scilicet venerat, vel quod jussu debet, ut supponitur. Ad enim herus debeat, famulus nullum jus habet. Immo aliâ ad Censuras illas tuas Parisiensem & Lovaniensem à me responsum est: recoctam erant bene sapientius apponitis. Nequid à me frustra repetatur, jam in simili objectione à me dicta sunt, huc eum transferri à te desidero. Veneror, osculor clarissimum Academiarum judicium, ea quæ maxime facienda sunt, sine factione ac tumultu edicere: tamen ea esse puter, quæ nunquam errori subsistant. Ab exemplis abstineo: Odiosa res est: per te minime liceat, ne quid à me dicatur, quod displiceat. Uno verbo dico: Parisiensem & Lovaniensem veneror, sed sanctæ & Apostolicæ Sedis judicium me, & quæ ab omnibus verè Catholicis præferendum cenleo, ita eodem omnino standum esse profiteor.

In septimam Epistolam.

NOTA UNICA.

De directione Intentionis.

Hic paulò liberalius nugas tuas nobis ventatas: Doctorem agis sine doctrina, Theologum sine Deo, Moralem Philosophum sine bonis moribus: Jesuitas in scitiam ignorantissimos per accusas, nequissimos malitias, erroris hæreticis fraudis & doli egregios sycophanta. Sed te tenuis ad Apologiam, *impost. 24.* qui tuum illum scelerat, egregiè ac pro meritis excepit. Quod hic de meo iudicis, vel potius de Parochorum, aut cetere, ut veni dicam, Regio-portuensium scriptis, satis facile & frivolum est. Prima Moralis Theologiæ rudimenta perinde atque abstrusa mystica, & divina tantum oracula fundis. * vis primò intentionem generalem nihil esse aliud, quam finem cuiusque in linguis profectum. O grandem & profundum Theologum, quod verò intentio finis ipse sit, non verò actus, seu voluntatis, qui fertur immediatè in finem, ut electio propter finem, in media. Subdis, actionem humanam ex duobus constare, scilicet ex opere vel officio, ut vocas, & intentione. Si bonum quoddam, sed prava intentio; vel malum opus, sed bona intentio; vel utrumque malum; actio bona & honesta esse non potest, nisi fortè cum bona intentione & officio malo inculpata ignorantia conjuncta sit: at cum ali-

* Pag. 173.

faci actum, qui à divina charitate Dei que amore non procedat. Utrumque emenda; quia erroneum.

In octavam Epistolam.

De pecunia à Judice, ob injustam sententiam accepta.

NOTA I.

Montaltium nihil peccasse, dicis, * in referenda, super hac re, Lessii sententia. Sed Apologista *impost.* 5. contrarium evicit; Annatus item: pro more, accuratissime demonstravit, quantum etiam tu ipse peccaris, in adducendo Doctoris Angelici loco, à me luculenter ostensum est supra in nota 4. *preambula ad Epistolam 5. & sequentes.* Sed in delicto contumax peccare pergis: rem breviter expono. Lessius lib. 2. cap. 14. num. 52. dicit, naturæ jure dumtaxat spectato, acceptum ob turpem causam, opere impleto, non esse necessariò restituendum, si illud opus sit contra justitiam, si non: pro quo citat S. Thomam, Cajetanum, Covarruviam: quanquam hi duo excipiunt acceptum à Judice pro injusta sententia: sed rationem quam ipsi adducunt, refellit Lessius; item explicat locum S. Augustini à Soto in hanc rem allatum. Tum num. 56. idem sentit, attento jure positivo: pro quo citat D. Antoninum, Angelum, Sylvestrum, Navarrum, & aliquot jura. Num. 60. fateretur, contrariam sententiam esse probabilem, cum scilicet crimen per leges punire licet; ut potè commune omnium ferè juris peritorum, teste Covarruviam, item Medina, Navarro; licet hic postea mutarit. Num. 61. dato quod restituendum sit, juxta communem sententiam, asserit restituendum esse pauperibus. Quod reverà de jure naturæ esse nequit, & est potius salutare consilium, quam præceptum; ut rectè docent S. Antoninus, Navarrus, & alii. Quare à Confessario in poenitentiam meritò posset injungi. Sotus & Covarruvias putant, restituendum esse illi, qui dedit; sed hoc est contra mentem legum. Ex his demùm concludit auctor, nulli esse restituendum ante sententiam. Num. 63. dicit, id, quod datur pro justitia obtinenda, vel injuria vitanda, non censi spontè datum, sed quasi coactè & ex metu injuriæ. Ex quo num. 64. concludit, Judicem teneri restituere id, quod accepit, ad ferendam justam sententiam.

Quid porro in tota ista doctrina, tam acri censurâ confingendum sit, non video, pro qua innumeri ferè auctores citari possunt: quos vide sis, apud Cardinalem de Lugo de just. & jure disp. 18. sect. 3. num. 45. quibus ipse subscribit, propter communem illam rationem, quod scilicet actus, qua parte est utilis & delectabilis, dignus sit pretio: item num. 54. in quo extendit prædictam doctrinam ad omne opus malum: item disp. 37. sect. 11. num. 127. 130. 134.

Sed ad teredeo Wendrocki: dicis † perperam causari Apologista, multa omissa esse à Montaltio, in referenda Lessii sententia. Quis hoc neget? ad poenam libri, ut vulgò ajunt; sed vereor, ne referatis etiam tabulis, adhuc Montaltium excuses, tam perscriptæ frontis esse vos constat, ut verum atque salum dicere perinde vobis sit. Sic ab aliquot annis, obstinate negatis, quinque propositiones damnatas esse Jansenii: centies aperti mendacii convicti fuistis, vel ipso sedis Apostolicæ oraculo. Unum vel alterum dico,

Xx 4

* Pag. 190.

† Pag. 119.